

České předsednictví EU (leden-červen 2009)

Seznamte se s ACCA

ACCA je globální organizace sdružující profesní účetní. ACCA nabízí kvalifikace schopným a ambiciózním lidem z celého světa, kteří hledají úspěšné uplatnění v oblasti účetnictví, financí a managementu.

V současné době má ACCA v Evropě 71 000 členů. ACCA působí ve více než 170 zemích a prostřednictvím sítě 80 kanceláří poskytuje celosvětově služby a podporu 122 000 členům a 325 000 studentům v jejich kariéře a celoživotním vzdělávání.

59% členů ACCA pracuje pro malé a středně velké podniky. Pokud jde o znalost a podporu malých a středně velkých firem, ACCA má v této oblasti více než stoletou zkušenost. Nezávislý výzkum trvale ukazuje, že malé firmy oslovují jako poradce účetní s kvalifikací ACCA jako první.

Vzhledem k tomu, že se naši členové zabývají problematikou daní malých firem den co den, domníváme se, že jsme kvalifikováni komentovat problémy v dané oblasti, s nimiž se malé a středně velké podniky potýkají.

ACCA rovněž organizuje nejdůležitější akce malých a středních podniků na celém světě, přičemž spolupracuje s předními místními zainteresovanými účastníky, ostatními mezinárodními organizacemi a národními vládami.

Kontext

Hlavním tématem českého předsednictví bude "Evropa bez bariér", které odráží čtyři základní svobody: volný pohyb zboží, kapitálu, pracovníků a služeb. Prioritami předsednictví budou:

- Ekonomika
- Energetika
- Vnější vztahy

Následující komentáře a doporučení nastiňují kroky, které by ACCA ráda během českého předsednictví podnikla, aby bylo těchto cílů dosaženo. Tento dokument se zabývá následujícími oblastmi:

- Malými a středními podniky (MSP)
- Regulací finančních služeb
- Účetnictvím
- Lisabonskou agendou
- Klimatickými změnami

Malé a střední podniky

Podíl malých a středních podniků (MSP) na evropské ekonomice je obrovský: zahrnuje více než 99% všech podniků vytvářejících 100 milionů pracovních míst neboli dvě třetiny zaměstnanosti privátního sektoru.¹ Dopad evropské politiky na MSP se na evropské, národní i regionální úrovni zvyšuje.

Plán obnovy

- Vyzýváme české předsednictví k úzké spolupráci s Komisí, která by měla zajistit, aby členské státy daly jasnou politickou prioritu těm opatřením, jež jsou obsažena v „plánu obnovy“. Plán se zabývá přímo potřebami malých a středních podniků, tj. přístupem k financování malých a středních podniků prostřednictvím rychlých a přímých půjček Evropské investiční banky a vytvořením schématu záruk a úvěrových dotací.
- Zvláště vyzýváme české předsednictví, aby se zabývalo dosud trvajícím a škodlivým zvykem plateb po datu splatnosti a trvalo na tom, aby veřejné instituce proplácely malým a středním podnikům faktury v rámci dohodnutých platebních podmínek, a pomohly tak skoncovat s tímto nešvarem.

Mikro subjekty

V posledních několika měsících roku 2008 zazněly různé návrhy na pomoc mikro subjektům v rámci EU, které zahrnovaly:

- Pozměňovací návrh p. Lehneho ke zprávě Leke van den Burga ke směrnici aktualizující směrnice Rady 78/6660/EEC a 83/349/EEC specifikující jisté požadavky v oblasti účetnictví malých a středních podniků a povinnost připravovat konsolidované účty.
- Návrh usnesení k zahájení rozpravy o stanovisku Komise v souladu s předpisem 103(2) jednacího řádu 103(2) Giuseppe Garganiho jménem Výboru pro právní záležitosti k dalšímu přezkoumání účetních směrnic aplikovaných na malé a střední podniky, zvláště mikro subjekty.
- Závěry Evropské rady (z 11-12 prosince 2008) podporující změnu definice EU specifikující velikost malých a středních podniků podle počtu zaměstnanců - zvýšení z 250 na 500.

Pokud by návrhy p. Lehneho byly zamítnuty a druhý bod by nebyl v Evropské radě diskutován, mohla by mít dle ACCA opatření na pomoc mikro subjektům „ušitá horkou jehlou“ a zavedena bez řádného zhodnocení jejich dopadu, opačný efekt, tj. tyto podniky poškodit.

ACCA podporuje iniciativy vedoucí ke snížení administrativy, která brzdí podnikové inovace a samotnou podnikatelskou sféru. Domnívá se, že náležitá lehká regulace může být prospěšná, především spolu s iniciativami doprovázenými transparentní analýzou poměru vynaložených prostředků k celkovým výnosům, jež zajistí nezávislé hodnocení.

Tato potřeba je pravděpodobně v současném hospodářském klimatu, kdy lze předpokládat delší období recese, ještě naléhavější.

¹ *Putting Small Businesses First*, European Commission, 2008/Malé podniky na prvním místě, Evropská komise 2008

- ACCA nedoporučuje, aby byly na pomoc mikro subjektům zaváděny nějaké zákony "šité horkou jehlou", tedy bez řádné konzultace a zhodnocení jejich dopadu.

Administrativní břemeno

Evropská charta pro malé podniky uznala v roce 2000 potřebu zredukovat byrokratické postupy. Odhaduje se, že v průběhu posledních 8 let ze 300 každoročně zaváděných nových předpisů, které mají dopad na národní podniky, pochází 50% z EU², což ukazuje, že program komise ke zlepšení regulačních opatření má potenciál působit přímo na malé a střední podniky v jednotlivých zemích. Nedávno přešla komise od všeobecných zásad v oblasti snížení administrativní zátěže na specifický závazek vedoucí k ambicióznímu cíli: do roku 2012 snížit náklady na administrativní compliance o 25%. Tento cíl byl přijat jak na evropské, tak, v některých případech, na národní úrovni³, avšak obavy ohledně dosažení tohoto cíle přetrvávají.

Jsou zde především zahrnuty:

- **Metodiky:** Existují adekvátní metodiky ke změření stávající administrativní zátěže, pomocí které by mohl být cíl snížení administrativy o 25% změřen ve všech 27 členských státech? Model standardních nákladů poskytuje, na rozdíl od přísných vzorových dat, indikativní výsledky. V důsledku toho bude obtížné přesně změřit rozsah zlepšení, kterého podniky dosáhnou na základě této iniciativy.
- **Významné efekty:** Zajištění, že cíl snížení administrativy o 25% přinese významné zlepšení podnikatelského prostředí znamená zaměření se na ty části předpisu, které byznys nejvíce "iritují" a působí zbytečnou frustrací⁴. Některé návrhy však naznačují, že komise má ještě o této zásadě diskutovat. Např. v roce 2007 komise doporučila, aby byly malé podniky s méně než deseti zaměstnanci osvobozeny od sestavování účetních výkazů, aniž by přímo uznala, že dokonce i kdyby byl zákonný požadavek na přípravu těchto finančních výkazů odstraněn, podniky by stejně musely dále produkovat tyto informace pro jiné účely, např. žádost o úvěry, vyplňování daňových přiznání a také jako součást účinné praxe finančního řízení⁵.
- **Hodnocení dopadu:** Na úrovni EU by měl být zaveden účinnější proces „Hodnocení dopadu“ (Impact Assessment/IA), jelikož EU počítá se značným množstvím nových předpisů (a regulatorního zatížení), které bude v členských zemích třeba dodržovat. Holandská vláda odhaduje, že administrativní zatížení, které se rovná 2% HDP Holandska, lze přímo připsat nařízením EU⁶, zatímco Britská obchodní komora připisuje EU 71% všech regulatorních nákladů, kterými byly britské podniky zatíženy od roku 1995.⁷

² *EU Small Business Act: UK Government Response to the European Commission's Consultation*, BERR, April 2008/EU

³ /K dosažení cíle se podpisem zavázalo 18 zemí.

⁴ *Reducing the Cost of Complying with Regulations: The Delivery of the Administrative Burdens Reduction Programme*, National Audit Office, 2007

⁵ *UEAPME's position paper on the Communication from the Commission on a simplified business environment for companies in the areas of company law, accounting and auditing*, UEAPME, 2007

⁶ 'EU Regulation – Lightening the load' Stevenson, P. in *Beyond the European Social Model*. OpenEurope, 2006

⁷ *BCC Burdens Barometer 2008*

- **Čisté snížení:** Komise by měla rozšířit cíl snížení administrativy o 25% tak, aby se stalo *čistým* snížením, protože se cíl v současné době aplikuje pouze na stávající právní úpravu. Tento posun by znamenal účinnější příspěvek ke zlepšení regulatorní kultury a podpořil by zásadu 'nezapomínejte na malé (podniky)', což by se mělo příznivě odrazit v budoucí politice.

Zákon o malých podnicích

I když v prosinci 2008 ACCA přivítá schválení zákona o malých podnicích, máme obavy, že i když se „zákonem“ předpokládá právní instrument, ve skutečnosti je velká většina iniciativ zahrnutých v zákoně o malých podnicích 'založena na principech.' Jako takové neobsahují tyto principy žádnou povinnost konat jménem členských zemí, z čehož vyplývá důležitá otázka, zda může tato nejnovější iniciativa ze strany EU přinést malým a středním podnikům nějakou smysluplnou změnu. Jinými slovy, nakolik je zákon o malých podnicích odlišný od předchozích iniciativ jako je Charta pro malé podniky.

- Při tvorbě budoucích zásad aplikovatelných na malé podniky by se mělo zvažovat, zda není omezující strategie zaměřená na iniciativy a cíle malých a středních podniků zastaralá a zda příliš nezjednodušuje skutečnou potřebu zásad pro tyto podniky tak, aby byla politika EU v oblasti MSP efektivnější. Program malých a středních podniků je dalekosáhlý a přesahuje rámec MSP, a proto by tyto zásadní změny měly být reflektovány ve způsobu utváření politiky.
- Komise by měla podnítit a vytvořit vhodné podmínky pro otevření závažnější a více konkrétní debaty. Tomu by napomohlo prodloužení doby pro konzultaci návrhů Komise z 8 na 16 týdnů. Tím by došlo k posunu v uznání dalekosáhlé změny kultury, která se vyžaduje pro zacelení mezery mezi ambiciózními cíli EU v oblasti MSP a skutečným prospěchem, který malé podniky přímo pocítí 'na své kůži.'

Regulace finančních služeb

ACCA velmi podporuje lepší regulační zásady a vítá cíl komise do roku 2012 zredukovat zbytečnou legislativu o 25%.

Odvětví finančních služeb bylo v posledních pěti letech předmětem dalekosáhlé regulace a nyní se očekává komplexní upravení účetních směrnic.

- Domníváme se, že by nyní mělo být prioritou zajistit, aby stávající legislativa a regulační opatření byly implementovány a účinně aplikovány napříč EU.
- ACCA se rovněž domnívá, že obsah předpisu EU v oblasti finančních služeb bude muset být přezkoumán, aby byl přiměřený a vynutitelný než bude zakomponován do národních legislativ.
- EU využívá předpis jako účinný nástroj na podporu výkonnějšího trhu finančních služeb tam, kde došlo k selhání funkce trhu. Avšak v procesu vývoje takového předpisu je podstatné, aby byl konzultován se všemi účastníky,

zvláště spotřebiteli a malými a středními podniky tak, aby bylo zajištěno, že budou jejich potřeby v předpise zakomponovány. V období od října 2002 do června 2005 bylo poskytnuto 1 680 odpovědí na 46 konzultací o evropských finančních službách. Jen 16 z nich pocházelo od spotřebitelských skupin. ACCA se proto domnívá, že největší úsilí by mělo směřovat k zajištění odpovídajícího zastoupení spotřebitele.

Účetnictví

Rozhodnutí EU využívat standardy (IFRS) Komise pro mezinárodní účetní standardy (IASB) jako základ pro účetní standardy EU a nedávné rozhodnutí Komise pro cenné papíry (SEC) umožnit zahraničním společnostem registrovaným u SEC, kótovaným v USA, používat IFRS aniž by byly sladěny s US GAAP byla hlavním milníkem pro podniky kótované v EU a obecněji pro vývoj IFRS jako globálního jazyka (pro) účetnictví.

Pozornost by se nyní měla soustředit na zajištění, aby byly IFRS nadále vysoce kvalitním jazykem v oblasti účetnictví, založeným na jeho principech. Nezbytným požadavkem proto je, aby vedení a průběžná rozhodnutí IASB (jako standardního ustavujícího orgánu) a jeho mateřské základny IASCF, byly úměrné globálnímu dosažení jeho standardů.

Domníváme se, že:

- Úřady/orgány EU by se od samého počátku měly angažovat v procesu nastavení standardů, aby bylo zajištěno, že si IASB bude vědoma jejich pohledu na otázky účetnictví.
- EU by také měla podnítit podniky EU a ostatní, aby k tomuto procesu přispěly. Jelikož stále víc a více zemí přijímá **IFRS**, je stále důležitější, aby se ti, kdo mají s IFRS jisté zkušenosti, podělili o své poznatky z této oblasti.

Pokud by toho mohlo být dosaženo prostřednictvím konzultací, měla by evropská veřejnost a privátní sektor přispět k vývoji jednotlivých standardů, a to od fáze původního zadání standardu. Ve většině případů by pak měly být orgány EU schopny poskytovat podporu novým standardům, jelikož je publikuje IASB.

V zájmu vytvoření platného, mezinárodně uznávaného standardu by se EU měla vyhnout zavádění výjimek jak v účetnictví, tak v interpretaci standardů.

Lisabonská agenda

Všeobecně byl v programu Lisabonské strategie zaznamenán jen mírný pokrok, přičemž nebylo dosaženo rychlejšího hospodářského růstu, jak se očekávalo. Ve skutečnosti čelí program dohody dosud největší zkoušce, kdy mnohé hospodářské ukazatele zaznamenávají pokles napříč Evropou. Hospodářský růst EU činil v roce 2008 1.4%, což je poloviční růst dosažený v roce 2007; v roce 2009 se očekává, že dojde k dalšímu snížení na pouhých 0.2%⁸.

⁸ European Commission, 3/11/2008

Duch lisabonského programu však žije, vytváří nové příležitosti a je současně výzvou pro účetní v podnikatelské sféře. Finanční disciplína vyžadovaná od prosperujícího evropského hospodářství, jak je v dohodě specifikováno, je v období finanční nestability ještě důležitější: podniky si potřebují zachovat „dobrou kondici“, aby finanční bouři překonaly.

- ACCA se domnívá, že by měl být program lisabonské hospodářské reformy více podporován, a to formou realističtějších cílů spojenými s akčními plány, které zavazují členské země k implementaci reforem na trhu práce a v sektoru finančních služeb, přičemž odstupňované daňové systémy by měly být absolutní prioritou.

Klimatické změny

EU se ve svých snahách zaměřila na Schéma obchodování s emisemi (ETS), aby snížila emise skleníkových plynů (GHG). ETS je silným hospodářským nástrojem ke snížení emisí a dotuje a podporuje trh. Na rozdíl od zdanění a přímých regulačních intervencí představuje ETS kvantifikovatelné snížení emisí za nejnižších možných nákladů pro hospodářství. Tržní cena uhlíkových zplodin vyvolá snížení emisí například přechodem na čistější paliva nebo zvýšením účinnosti, kde je to nákladově výhodné. Dlouhodobých cílů ve snižování emisí je nutné dosáhnout takovou cenou uhlíkových zplodin, která podpoří snížení a vytvoří stabilní investiční prostředí a povzbudí investice do obnovitelné energie.

Apelujeme na české předsednictví, aby se postaralo o:

- Zlepšení spolupráce s mezinárodními partnery pro zajištění pokroku v jednáních.
- Zajištění, aby práce v EU směřující k hospodářství s nejnižším množstvím uhlíkových zplodin byla řízena efektivně a byla dokončena, aniž by poškodila konkurenceschopnost podniků (zvláště malých a středních).
- Vytvoření regulačního rámce, který podpoří investice do energetické účinnosti a obnovitelné energie.
- Spojení mezi ETS Evropské unie a ostatními globálními režimy ETS.

Další informace obdržíte na adrese:

Veena Hudson
Public Affairs Manager
Veena.Hudson@accaglobal.com
(+) 44 (0) 207 059 5615

Katka Benesova
Head of ACCA Czech Republic, Slovakia & Hungary
Katka.Benesova@cz.accaglobal.com
ACCA Czech Republic, Slovakia, Hungary
The Association of Chartered Certified Accountants
(+420) 222 240 855